

школи, у нашим стремљењима, биће и наш савременик, а његово дело у нама живо. Тако ћемо и ми бити испред свог времена, као што је он био.

И шта још можемо рећи о том Светом човеку, осим да је неуморно ширио реч Божију међу Србима, али и не само међи Србима. Божија реч се, наравно, шири само онда када се она живи и кад се примером сведочи. Као што је Христос обновио старог човека - није га поново створио него обновио, претворио, преобразио - тако је и Свети Сава обновио Србе, поново их родио Духом Светим. Срби су и пре Светог Саве чули за благу реч Јеванђеља али нико у нашем народу, тако снажно, својим животом, није посведочио спасавајућу моћ благе речи Христове као Свети Сава.

Многи народи имају своје обновитеље, свеце, заштитнике, али те личности, колико год биле присутне и живе у народној традицији, као да немају размере чудотворства које носи Свети Сава. Постојање и живот нашег народа толико се стопио са овом личношћу да је без његове заштите и покровитељства постао готово немогућ даљи развој.

Свети Сава је наш просветитељ, јер је у свом народу кроз Светосавску Цркву Христову утемељио православну веру која представља Божију вољу и Божију љубав. Дакле, Свети Сава је увео наш народ у веру која је смисао постојања, а не нека метафизичка сила. Свему што нас је учио, Свети Сава и чему нас учи наша православна вера прожето је Божанском светлошћу и истином и у њој нема ни једне мрље ни боре. Свети Сава нас је учио да идемо уским путем који води у живот вечни, а то је јеванђељски пут љубави према Богу и љубави према ближњима. Тај крстолики пут је доказ да ли неко у овом свету иде путем Христовим и да ли је истинити ученик Христов.

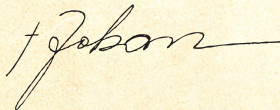
У Светом Сави сабрана су сва времена, повезани су векови, укрштене су наше историјске судбине и сва наша покољеља, што се у овим времени-

ма засигурно најнепосредније осећа на Косову и Метохији. Светосавска Црква Христова за све то време достојанствено и одважно сведочи и сведочиће своје неоступно следовање непоткупљивим идеалима Неба, остајући при том на свим овоземаљским голготама уз род Немањин и Савин, неуморно га тешећи и крепећи да издржи и сачека зору сопственог васкрсења. Зато нека Светосавље остане духовна сила која ће нас сабирати око наше историје, културе и идентитета, а Свети Сава нека просвети наша срца и разум и нека нас благослови вером, миром, слогом и љубављу.

Драга браћо и сестре, драга децо Светога Саве, ми данас славио Светог Саву који је и наш заштитник. Кад год имате неку недоумицу, кад год вам је тешко, обратите се Светом Сави молитвом и знајте да ће чути ваш глас, глас вашег срца. Али и кад сте радосни, немојте опет заборавити на Светог Саву. Њему будите благодарни, а кроз њега наравно и Ономе који је темељ његовог живота, али и живота свих нас. Обратимо се Христу, Пресветој Богородици, да они буду са нама као што су били са Светим Савом у све дане нашег живота.

Нека је срећна данашња слава нашег православног српског народа. Нека су благословена сва деца и нека им Свети Сава буде покровитељ и пример за углед, а сав поверени Нам народ Божији у славној Шумадији нека Господ, по молитвама Светог Саве, благослови, укрепи, надахне, сачува и спаси. Са овим мислима и жељама честитамо вам Савиндан и остајемо ваш молитвеник пред Господом и пред Светим Савом.

Епископ шумадијски



Дано у престоном Нам граду Крагујевцу 27/14.
јануара 2023. године



Ј О В А Н
МИЛОШЉУ БОЖИЈОМ ПРАВОСЛАВНИ
ЕПИСКОП ШУМАДИЈСКИ

СВЕМУ СВЕШТЕНСТВУ, МОНАШТВУ И
ВЕРНОМ СВЕТОСАВСКОМ НАРОДУ ОВЕ БОГОМ
ЧУВАНЕ ЕПАРХИЈЕ ШУМАДИЈСКЕ,
БЛАГОДАТ ВАМ И МИР ОД БОГА ОЦА, БОГА СИНА
И БОГА ДУХА СВЕТОГА И ДА МОЛИТВЕ СВЕТОГ
САВЕ БУДУ СА СВИМА ВАМА

*Сећајте се својих стварешина, који вам пројаве-
дате реч Божију;
гледајући на свршетак њихова живота,
уледајте се на веру њихову (Јеврејима 13, 7)*

Оци, браћо и децо Светога Саве, нека је срећан и благословен данашњи велики празник када прослављамо овог дивног учитеља и просветитеља нашег народа. Радујемо се данас Христовом и духовном радошћу, али и као православни Срби, јер славимо нашег духовног оца, нашег Светога Саву. Славимо родоначелника нашег рода који нас је родио у Христу, који нас је родио Духом Светим. Славимо онога који је заувек утврдио пут којим иде и треба да иде српски народ. Тај пут јесте пут Христов, пут Јеванђеља Христовог о чему говори и Свети апостол Павле: *Јер ако имате и хиљаде учитеља у Христу, али не имате много отаца. Јер вас у Христу Исусу ја родих јеванђељем* (Прва Коринћанима 4, 15).

Управо нас је Свети Сава родио Јеванђељем показавши нам и крст којим треба да се упишемо у словесне народе и веру коју треба да држимо и исповедамо. Славимо онога који нас уводи у јеванђељски систем вредности на којим је наш народ кроз векове градио своје духовно биће, своју веру, своју духовност и културу. Зато што је утврђена Јеванђељем и Христом наша култура је стекла способност да превазиђе уске сопствене границе, то јест границе једнога народа и да постане део универзалне, свеопште, свечовечанске културе.

На почетку српске средњовековне историје стоји Стефан Немања, велики рашки жупан заједно са најмлађим сином, принцом Растком, у монаштву Савом. Први је символ владарске моћи, самодржац и ујединитељ српских земаља, а други просветитељ и велики духовник. Тако, на почетку српског средњег века стоје отац и син, први са скиптром и мачем, а други са крстом, жезлом и књигом.

Све што је потребно једном народу, пре свега свест о себи, потиче од Светог Саве. Све што је потребно једној држави настало је на његовом програму. Свеукупно дело Светога Саве прожето је идејом родољубља и љубави према човечанству, хармоније између Истока и Запада, аутокефалије и универзалности изражене у равнотежи и симфонији између Цркве и државе, црквеног ауторитета и слободног стваралаштва, Божанског и човечанског. Све проиходи једно из другог и ништа се међусобно не искључује, већ чини целину, јер *је све и у свему Христос* (Колошанима 3, 11). Ову равнотежу у подвижништву Светога Саве изразио је Свети владика Николај речима: „У њему су се Исток и Запад сједињавали кроз хармонију која задивљује.”

О овом светитељу може се говорити као мудрог човеку, великом дипломати који је градио мостове између људи и народа, подизао школе, цркве, учио народ правој вери; да је био човекољубац и миротворац који није разликовао људе, већ је у свакоме гледао икону Божију вреднујући га према Божијим мерилима.

Сагледаван и доживљаван кроз целокупну нашу историју, Свети Сава је несхватљив и незамислив без личности Богочовека - Христа и Његове Цркве. Да, Свети Сава је био првенствено богочежњива и христочежњива душа што потврђује цео његов живот, од младалачког бегства у Свету Гору до дана његовог упокојења у Трнову у Бугарској. Основна покретачка и преображајна сила његовог ума и срца, његовог бића и многостране и многоструке делатности, и сваког његовог стваралачког чина, али и скривеног уздаха и молитве, била је светозарна личност Христова, доживљена и доживљавана у Цркви као Његовом Богочовечанском Телу.

Христос је за Светог Саву „истинити Бог и живот свима”, како сам записује у *Хиландарском шийику*. Зато и позива, не само у Христу љубљену и духовну браћу и хиландарске монахе, него све своје по духу

и телу потомке, да се „уподобе прекрасним трговцима који све своје имање дадоше и купише једини бесцен бисер – Христа”. Овај позив на задобијање Христа представља за Светог Саву позив на светост и светитељство, који су укореењени на једином Светом, на „Свцу Израиљевом”.

Свети Сава је тако и данас наш путоказ: и на просветитељском, и на црквеном, и на државном, и на политичком, и на националном, и на дипломатском, и на законодавном, али и на моралном плану. Отуда све изазове са којима се сусрећемо у нашем времену можемо савладати само са Светим Савом и његовим учењем које исходи из учења Господа нашега Исуса Христа.

Стојећи пред његовим делима као пред огледалом, у њему сагледавамо нашу прошлост, нашу историју, у њему се огледамо и ми сами, онакви какви јесмо данас, али и какви ћемо бити сутра, јер он није постојао и ишчезао, већ он јесте и увек ће бити ту, међу нама. У данашњем времену великих искушења, он је наш савременик који нам је потребан као духовна светлост на просветитељским, духовним, моралним и сваким другим, животним прегнућима. Нека Свети Сава и Светосавље буду духовна сила која ће да нас сабира.

Свети Сава је био „небески ангел у телу”. У њему је горео пламен вечне Божанске љубави. Његовим бићем су струјале чудотворне енергије Духа Божијег, шириле се вечне врлине и мисли. Целог живота је сакупљао Божански мед, хранио се Божанском храном, пио Божанско вино и све то несребично давао другима не тражећи признање, плату и награду.

Отуда је пут нашег препорода у љубави, поштовању и слављењу Светог Саве, а то значи да волимо и носимо у себи, као највишу духовну вредност, његово дело, његово учење и његове законе, јер у његовим законима преточени су закони Господа Христа. Ако буде у нашим срцима, у породици, у